

ฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 474/2518

พนักงานอัยการกรมอัยการ โจทก์

นางสาวเซาะเค็ง แซ่จิว ล.

พ.ร.บ.การค้าข้าว พ.ศ.2489 มาตรา 12 ทวิ

ข้าวสารและกระสอบบรรจุข้าวสารที่จำเลยใช้ทำการค้าประเภทร้านขายปลีก โดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นข้าวซึ่งเกี่ยวเนื่องกับความผิดและสิ่งของที่ใช้บรรจุอันต้องริบตามมาตรา 21 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการค้าข้าว พ.ศ.2489

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยมีอาชีพเปิดร้านค้าข้าวสารและของชำซึ่งอยู่ในเขตควบคุมการค้าข้าว ได้บังอาจประกอบการค้าข้าวสารประเภทร้านขายปลีกโดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่กองควบคุมข้าว กรมการค้าภายในก่อน เจ้าพนักงานตรวจพบการกระทำผิดของจำเลย และได้แจ้งอายัดข้าวสารที่จำเลยมีไว้จำหน่ายขายอยู่ในร้านรวม ๒๒ กระสอบไว้เป็นของกลาง ขอให้ลงโทษและริบของกลาง

จำเลยให้การรับสารภาพ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามฟ้อง ให้ปรับเป็นเงิน ๕๐๐ บาท และริบของกลาง

จำเลยอุทธรณ์ว่าของกลางมิใช่สิ่งอันพึงริบตามกฎหมาย ขอให้พิพากษาแก้ที่ริบของกลาง

ศาลอุทธรณ์เห็นว่าข้าวสารของกลางและสิ่งที่ใช้บรรจุไม่เกี่ยวเนื่องกับความผิดของจำเลย จึงไม่ใช่สิ่งที่พึงริบตามกฎหมายพิพากษาแก้เฉพาะเรื่องของกลางเป็นว่าให้คืนของกลางแก่จำเลย

โจทก์ฎีกาขอให้ริบของกลาง

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พ.ศ.๒๔๘๙ มาตรา ๒๑ ทวิ บัญญัติว่า"ข้าวเกี่ยวเนื่องกับความผิดตลอดจนสิ่งของใช้บรรจุให้ริบเสีย" เป็นการบัญญัติไว้พิเศษจากที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ความประสงค์ของพระราชบัญญัติการค้าข้าวได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ความประสงค์ของพระราชบัญญัติการค้าข้าวได้บัญญัติไว้เช่นนี้เห็นได้ว่ามุ่งประสงค์จะให้ริบข้าวตลอดจนสิ่งของที่ใช้บรรจุในกรณีที่ได้กระทำผิดตามพระราชบัญญัติการค้าข้าวเสียทั้งสิ้น เมื่อคดีฟังได้ว่าข้าวและกระสอบบรรจุข้าวของกลางเป็นสิ่งของที่จำเลยใช้ทำการค้าโดยจำเลยไม่ได้รับหนังสืออนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่กองควบคุมข้าว กรมการค้าภายในแล้ว ข้าวสารและกระสอบที่ใช้บรรจุข้าวของกลางก็เกี่ยวเนื่องกับความผิดอันจะต้องริบตามบทกฎหมายดังกล่าว ที่ศาลอุทธรณ์ฟังว่าข้าวสารและกระสอบที่บรรจุข้าวสารของกลางไม่เกี่ยวเนื่องกับความผิดของจำเลยจึงไม่ใช่สิ่งที่พึงริบ ตามกฎหมายนั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วยฎีกาโจทก์ ฟังขึ้น

พิพากษาแก้เป็นว่าให้ริบของกลาง

(สนับ คัมภีรยส - รีน วิไลชนม์ - สมชัย ทรัพย์วณิช)

ศาลชั้นต้น - นายสนั่น เกิดลาภผล

ศาลอุทธรณ์ - นายนิยม ตี๋ตาทานนท์

หมายเหตุ